

Ouders hebben ontzettend veel kennis over hun kind. Daardoor zijn ouders een belangrijke informatiebron voor scholen. Op basisschool Het Talent in Lent worden ouders actief betrokken bij de intakeprocedure.

Ouders hebben bijna altijd gelijk!

‘Ouders zijn belangrijk voor onze school’ zegt directeur Robert Nas. ‘Die opvatting komt voort uit onze visie dat ouders en school partners van elkaar zijn. Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kinderen. Om daaraan invulling te geven, is het zinvol dat beide partners veel contact met elkaar hebben en goed samenwerken.’

BEGINKENMERKENLIJST

‘Dat begint al bij de aanmelding’ zegt intern begeleider Carla van den Bosch. ‘Wij zien het kind voor het eerst en kunnen enorm profiteren van de kennis, het inzicht en de ervaring van ouders. Daarom hebben wij een beginkennlijst laten ontwikkelen. Beide ouders vullen deze lijst in vóór het aanmeldingsgesprek. Twee maanden voordat het kind op school komt, nodigen wij de ouders uit voor een intakegesprek. Tijdens dat gesprek komt aan de orde hoe zij hun kind zien, wat wij kunnen bieden, wat wij van hen vragen en wat zij kunnen bieden. Ook inventariseren wij over welke capaciteiten ouders beschikken, zodat wij daarvan op school gebruik kunnen maken.’

Tenslotte vragen we beide ouders om thuis nogmaals de lijst in te vullen. Zo hebben wij de meest recente gegevens over het kind tijdens het eerste gesprek. Er kan immers wat tijd zitten tussen het moment van aanmelden en het moment dat het kind daadwerkelijk naar school gaat. Ook de peuterspeelzaalleidster, kinderdagverblijfsleidster of gastouder vult deze lijst in.

De vragen uit de lijst hebben betrekking op de volgende zeven ontwikkelingsgebieden:

- algemeen cognitief niveau;
- taalniveau;
- (voorbereidend) rekenniveau;
- omgang met leeftijdsgenoten;
- fijnmotorisch niveau;
- emotioneel-expressief niveau;
- verwachte onderwijsmotivatie/gedrag.

Op een schaal met vijf gradaties geven ouders aan in hoeverre hun kind een bepaald kenmerk meer of minder vertoont dan leeftijdsgenoten.’

ALGEMEEN COGNITIEF NIVEAU	MINDER	IETS MINDER	EVENVEEL	IETS MEER	MEER
De omgeving precies willen kennen	1	2	3	4	5
Kunnen begrijpen	1	2	3	4	5
Zelfstandig iets zoeken	1	2	3	4	5
Diepgang in interesses	1	2	3	4	5
Bijzonderheden/opmerkingen over uw kind	1	2	3	4	5

Carla van den Bosch, foto Arie van Rooijen

ERVARING

‘We doen dit ondertussen al vijf jaar’ vervolgt Carla ‘en het valt ons tijdens voorlichtingsbijeenkomsten over onze aanpak op dat het vaak leerkrachten zijn die zich afvragen of ouders zo’n beginkenmerkenlijst wel kunnen invullen. Onze ervaring is dat die twijfel ongegrond is. Als je ouders de juiste instrumenten in handen geeft, kunnen ze altijd iets zeggen over hun kind. Het is voor nieuwe ouders hoogstens wat ongewoon om via een lijst iets over hun kind te zeggen. En als er ouders zijn die het echt moeilijk vinden om de lijst in te vullen, helpen wij ze daarbij.

Op basis van de ingevulde lijsten van beide ouders en die van de peuterspeelzaalidster dan wel kinderdagverblijfsleidster bieden we activiteiten aan die aansluiten bij de ontwikkeling van het kind. Afhankelijk van hoe een kind zich ontwikkelt, vult de leerkracht na een tot drie maanden de beginkenmerkenlijst in. Bij een start in het begin van het schooljaar is dat dus in oktober of november. Dan heeft de leerkracht inmiddels een eerste indruk van het kind en worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Doel van het gesprek is om gezamenlijk te komen tot een eerste inschattingniveau van het kind.

Wat steeds weer opvalt,’ zegt Carla ‘is dat de ingevulde

Anoushka Quint en haar man hebben een half jaar geleden de beginkenmerkenlijst ingevuld. Anoushka: ‘Ik vond het best moeilijk. Er wordt gevraagd of je je kind op de verschillende kenmerken wilt vergelijken met andere kinderen. Een vierjarige heeft wel wat vriendjes of vriendinnetjes, maar geen heel netwerk van leeftijdgenootjes waarmee je het kunt vergelijken. Je doet het dus een beetje op gevoel, op je eigen kennis. In het gesprek bleek dat er veel overeenstemming was tussen onze scores, de scores van de peuterspeelzaalidster en de scores van de leerkracht. Slechts op het onderdeel ‘emotioneel-expressief niveau’ was er verschil. Wij hadden steeds 4 of 5 ingevuld, maar de leerkracht 3. Thuis tekent en danst onze dochter heel veel, maar op school merkten ze daar niet zo veel van. Bij de keuze tussen tekenen of de poppenhoek koos zij steeds de poppenhoek. Nu gaat de leerkracht daar meer op sturen. Ik vind het heel prettig dat ik als ouder door de school wordt uitgenodigd om mijn kijk op Floor in te brengen.’

lijsten van de ouders en de leerkracht nauwelijks uiteenlopen. Ouders hebben bijna altijd gelijk. Ze blijken heel goed zicht te hebben op de sterke en zwakke kanten van hun kind. Nadat de leerkracht een maand met het kind heeft gewerkt, heeft hij meer inzicht in de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dat komt omdat leerkrachten kinderen meemaken in een groter groepsverband. Voor ouders is het vaak moeilijk om op dat onderdeel goed zicht te krijgen.

Tijdens het gesprek geven we de ouders de ruimte om met voorbeelden uit de thuissituatie zoveel mogelijk de door hen ingevulde beginkenmerken toe te lichten. Vooral daar waar er verschillen zijn tussen ouders en school is deze informatie zeer relevant. Ook vragen we hen of we op specifieke dingen moeten letten om een nog beter beeld te krijgen van hun kind.

Als een kind te hoog of te laag scoort op een bepaald ontwikkelingsgebied, of bij verschillen tussen ouders (soms ook ouders onderling) en school kunnen we overgaan tot extra diagnostiek. Zo zetten we bijvoorbeeld bij kinderen met een achterblijvende taalontwikkeling een taalstimuleringsprogramma in. Of kinderen die cognitief verder in ontwikkeling zijn, starten al met lezen en rekenen. Om de zes weken wordt geëvalueerd om te zien of het aanbod moet worden aangepast.’

PORTFOLIO

‘In januari is er een gesprek met de ouders over het eerste verslag. Dat heeft de vorm van een portfolio, een verzamelpak waarin een kind zijn werk verzamelt en waarin per ontwikkelingsgebied de vaardigheden en kennisgebieden zijn omschreven. Voor ouders is zo zichtbaar waar het kind zich bevindt in de ontwikkeling. Dit portfolio kunnen ouders in de toekomst via intranet inzien.

In april kan er op verzoek van de ouders of de leerkracht een voortgangsgesprek plaatsvinden over de vooruitgang van het kind. En in juni is er een gesprek naar aanleiding van het eindverslag. Deze gesprekken vinden in deze fasering in alle leerjaren plaats, zodat de ouders en de leerkracht regelmatig om de tafel zitten om de ontwikkeling van het kind te bespreken. En als een van de partners het nodig vindt, kan er altijd tussendoor een afspraak worden gemaakt. Partnerschap’ besluit Carla ‘is immers geen doel op zich, maar staat altijd in dienst van de ontwikkeling van de kinderen.’

AVR

boekbespreking

Lessen in vriendschap

School speelt een grote rol in het leven van kinderen. Daar spelen de vriendschappen, verliefdheden en pesterijen zich af. Geen wonder dat de school een dankbaar decor is in veel jeugdboeken.

De meeste ‘schoolboeken’ behoren tot de middenmoters van de jeugdliteratuur. Geen pulp en ook geen literaire hoogstandjes, maar vlot geschreven boeken over herkenbare onderwerpen en een - al dan niet openlijke - boodschap. Het zijn boeken die in de smaak vallen bij veel kinderen en vaak scoren bij de Kinderjury. Wat nieuwere namen aan dit firmament zijn Nanda Roep en Mirjam Oldenhavé.

JALOEZIE

Nanda Roep heeft al enkele ‘schoolboeken’ op haar naam staan. Ze werkte mee aan de serie *Vlinders*, waarbij vier auteurs in afzonderlijke delen schreven over de belevenissen van vier brugklassers (zie ook: www.vlinders4you.nl). Over Roeps Tanja zijn inmiddels vijf delen verschenen.

Onlangs startte ze in haar eentje een nieuwe serie, *Ch@tgrlz*, met als eerste deel *Vriendinnen voor Isa*. Dit boek gaat over de eerste tijd in de brugklas. Isa gaat naar een andere school dan haar beste vriendin Sharissa en ze is bang dat ze geen vrienden zal maken op haar nieuwe school. En als ze dan toch bevriend raakt met Fleur, wordt Sharissa jaloers. Uiteindelijk komt het allemaal op zijn pootjes terecht.

Meisjes, zo blijkt uit de diverse lezersreacties op een bijbehorende website, smullen van Roeps boek. Geen wonder, het leest lekker weg en bevat de juiste ingrediënten voor jonge tienermeisjes: chatten, verliefdheid, kleren en fantaseren over de eerste zoen. In dat opzicht voelt Roep de doelgroep goed aan. Maar op haar schrijverskwaliteiten valt het nodige af te dingen. Zo simplificeert ze nogal eens. Het ene moment is Fleur een psychisch zwaar geval dat aan zelfmutilatie doet; na een middagje met Isa is ze daar alweer bovenop. Personages gedragen zich zoals het Roep uitkomt, hoe logisch dat is, doet er niet toe. En ja, dan wil de auteur haar lezers ook nog eens een lesje in vriendschap geven: echte vrienden vergeven elkaar. Niks mis mee, maar het is fraai en overtuigender als het verhaal zelf dit toont dan dat de schrijver het om de haverklap verkondigt. Ofwel, zoals het in schrijversjargon heet: Show, not tell.

KNALROZE HAAR

Mirjam Oldenhavé verstaat daarentegen de kunst om een aansprekend, laagdrempelig en goed doortimmerd verhaal te vertellen. Haar personages en dialogen sprankelen, haar humor is ook echt om te lachen en ze werkt een probleem echt uit in plaats van eroverheen te fladderen.

In haar nieuwste boek *Lief-Liefde-Geliefd*, dat zich ook op een middelbare school afspeelt, is dat het probleem van pesten. Jessy is op een dag de botte opmerkingen waarmee de populaire Samira iedereen de grond in boort, zo zat dat ze een daad gaat stellen. Ze knipt haar haar af en verft het knalroze. Met dit oorlogshaar is ze klaar voor de strijd: ze zal ervoor zorgen dat Samira ophoudt met pesten. Ze krijgt hulp van haar beste vriendin Emma en van andere slachtoffers van

Samira’s grillen. Ze bedenken een plan om Samira op haar zwakke punt te pakken: haar ijdelheid. Oldenhavé maakt duidelijk dat je daadwerkelijk samen sterk kunt staan. Het laat ook zien dat het goed is op het juiste moment de zaken weer in de juiste proporties te zien. En daarmee is haar boek een heel wat waardiger les in vriendschap dan die van Roep.

BR

MIRJAM OLDENHAVE

Lief - Liefde - Geliefd

ploegsma

Nanda Roep *Vriendinnen voor Isa*. Amsterdam, Leopold, 2006. Vanaf 11 jaar. 120 blz. Prijs € 12,95.

Zie ook: www.chatgrlz.nl (met kortingbon voor boek, geldig tot 25-7-2006).

Mirjam Oldenhavé *Lief-Liefde-Geliefd*. Amsterdam, Ploegsma, 2006. Vanaf 12 jaar. 100 blz. Prijs € 12,95.